

Nauka w Unii Europejskiej

Edukacja jest niezbędna dla rozwoju współczesnego społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy. Włączenie szkolenia w ramy edukacji powoduje, że jest ona rozumiana szeroko – nie ogranicza się do kształcenia w szkołach i uczelniach, ale obejmuje wszelkie formy działań edukacyjnych poza systemami edukacji, w tym zwłaszcza działań na rzecz doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz poszerzających uczestnictwo w kulturze i społeczeństwie obywatelskim.

Zgodnie z art. 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej edukacja pozostaje w wyłącznych kompetencjach państw członkowskich. Traktat przyznaje UE jedynie miękkie kompetencje w tych obszarach, głównie skupiające się na koordynacji, uzupełnianiu i wspomaganiu działań państw członkowskich. W Traktacie przewidziano, że Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej (ministrów ds. edukacji) przyjmują środki zachęcające, z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich, służące realizacji celu głównego tj. rozwoju edukacji o wysokiej jakości. Choć Europejski obszar edukacji w pełni szanuje obowiązki państw członkowskich w zakresie treści edukacyjnych i organizacji systemów edukacji, opiera się on na wspólnej wizji: do 2025 roku wszyscy powinni mieć dostęp do wysokiej jakości edukacji i szkoleń w prawdziwie wspólnej europejskiej przestrzeni nauki. Osoby uczące się oraz nauczyciele powinni być w stanie swobodnie poruszać się pomiędzy systemami edukacyjnymi w różnych państwach członkowskich; dodatkowo normą powinna stać się kultura uczenia się przez całe życie.

UE wspiera państwa członkowskie w zapewnianiu obywatelom kształcenia i szkolenia na jak najwyższym poziomie. Unia propaguje również wielojęzyczność w Europie: pomaga w nauczaniu i uczeniu się języków obcych, zachęca uczniów, studentów, stażystów, nauczycieli i młodzież do mobilności, ułatwia wymianę informacji i doświadczeń.

Unia daje krajom UE platformę do wymiany najlepszych praktyk i uczenia się od siebie nawzajem. Dzięki temu można:

- wprowadzać w życie koncepcje uczenia się przez całe życie i mobilności,
- poprawiać jakość i skuteczność kształcenia i szkolenia,
- propagować równość, spójność społeczną i aktywność obywatelską,
- zwiększać kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.

Aby osiągnąć swoje cele w dziedzinie kształcenia i szkolenia, UE wdraża różnego rodzaju strategię w następujących sektorach:

- placówki wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem
- szkoły
- kształcenie i szkolenie zawodowe
- szkolnictwo wyższe
- kształcenie dorosłych

Działania UE dotyczą:

- rozwoju wymiaru europejskiego w edukacji, zwłaszcza przez nauczanie i upowszechnianie języków państw członkowskich,
- sprzyjania mobilności studentów i nauczycieli, między innymi poprzez zachęcanie do akademickiego uznawania dyplomów i okresów studiów,
- określania i wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w zakresie kształcenia i szkolenia.

Dzięki swym programom na rzecz edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu Unia Europejska (UE) rozwija i umacnia europejski wymiar, promując mobilność i zachęcając do międzynarodowej współpracy. Edukacja i szkolenia również odgrywają kluczowe role w gospodarce opartej na wiedzy, tak samo jak polityki dotyczące młodzieży i sportu. Wszystkie te polityki wspierają ożywienie gospodarcze, wzrost i działania na rzecz zatrudnienia poprzez zachęcanie do budowania wysoce wykwalifikowanej, wszechstronnej i potrafiącej się dostosowywać populacji. Pandemia COVID-19 oraz wydłużony okres zamknięcia szkół dodatkowo uzmysłowiły, że konieczne jest stawienie czoła wyzwaniom i możliwościom związanym z cyfrową edukacją. Poprzez Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027 UE wspiera zrównoważoną i skuteczną adaptację systemów edukacji i szkoleń w państwach członkowskich do ery cyfrowej.

Z myślą o młodzieży UE organizuje współpracę między państwami członkowskimi w ramach strategii UE na rzecz młodzieży.

Strategia UE na rzecz młodzieży

Strategia UE na rzecz młodzieży stanowi ramy dla współpracy w zakresie unijnej polityki młodzieżowej na lata 2019–2027 w oparciu o rezolucję Rady z dnia 26 listopada 2018 r.

Unijna współpraca na rzecz młodzieży w maksymalnym stopniu wykorzystuje potencjał polityki młodzieżowej. Wspiera uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym, zaangażowanie społeczne i obywatelskie młodzieży i ma na celu zapewnienie wszystkim młodym ludziom niezbędnych zasobów do udziału w życiu społecznym.

Strategia UE na rzecz młodzieży skupia się na trzech głównych obszarach działania, zdefiniowanych trzema słowami: „angażowanie”, „łączenie” i „wzmacnianie pozycji”, przy jednoczesnym działaniu na rzecz wspólnego wdrażania strategii w różnych sektorach. W ramach dialogu prowadzonego w latach 2017–2018, w którym uczestniczyli młodzi ludzie z całej Europy, opracowano 11 europejskich celów młodzieżowych. Cele te określają obszary międzysektorowe, które mają wpływ na życie młodych ludzi, a także wyzwania, którym należy stawić czoła. Strategia UE na rzecz młodzieży powinna przyczynić się do urzeczywistnienia tej wizji sformułowanej przez młodzież.

11 celów młodzieżowych

- Łączenie UE z młodzieżą
- Równość wszystkich płci
- Włączające społeczeństwa
- Informowanie i konstruktywny dialog
- Zdrowie psychiczne i dobrostan
- Poprawa sytuacji młodzieży wiejskiej
- Wysokiej jakości zatrudnienie dla wszystkich
- Wysokiej jakości uczenie się
- Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich
- Zrównoważona zielona europa
- Organizacje i programy europejskie na rzecz młodzieży

Strategia UE na rzecz młodzieży opiera się na kilku instrumentach, takich jak działania związane z wzajemnym uczeniem się, instrument planowania przyszłych działań na szczeblu krajowym, dialog UE z młodzieżą, platforma strategii UE na rzecz młodzieży i narzędzia oparte na dowodach. Osobą wyznaczoną do kontaktów z Komisją Europejską i widocznym punktem odniesienia dla osób młodych jest koordynator UE ds. młodzieży.

Programy dla młodzieży

Unia Europejska rozwija i umacnia europejski wymiar, promując mobilność i zachęcając do międzynarodowej współpracy poprzez programy Erasmus+ oraz Europejski Korpus Solidarności, a także wspierając funkcjonowanie na europejskim rynku poprzez platformę Eruopass.

Erasmus+

Erasmus+ to unijny program edukacyjny dla uczniów, studentów i pracowników uczelni wyższych. Daje wiele możliwości osobom pracującym z młodymi ludźmi i studentom. Jej misją jest wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego studentów i pracowników uczelni wyższych.

Program został stworzony w 1987 roku jako program dla wymiany studentów. W pierwszym roku wzięło udział 3200 studentów z 11 krajów europejskich: Belgii, Danii, Niemiec, Grecji, Francji, Irlandii, Włoch, Holandii, Portugalii, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii.

Erasmus+ powstał jako połączenia siedmiu europejskich programów współpracy, celami którego między innymi są promowanie wzrostu gospodarczego w poszczególnych krajach Unii Europejskiej i edukacja szkolna. Oferta kształcenia i szkolenia w ramach Erasmus Plus skierowana jest zarówno organizacji, w tym ośrodków analitycznych, instytucji badawczych, szkolnictwa wyższego, jak i firm prywatnych, ale również do osób fizycznych w różnym wieku.

Cele programu Erasmus+

- promowanie mobilności edukacyjnej osób i grup, jak również współpracy, włączenia społecznego i równego dostępu, doskonałości, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji i polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia
- promowanie pozaformalnej i nieformalnej mobilności edukacyjnej i aktywnego uczestnictwa wśród osób młodych, jak również współpracy, jakości, włączenia, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji i polityki w dziedzinie młodzieży
- promowanie mobilności edukacyjnej pracowników sportowych, jak również współpracy, jakości, włączenia społecznego, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji sportowych i polityki w zakresie sportu.

W ramach programu Erasmus+ mogą być realizowane projekty, które są kierowane do różnych grup docelowych, tj.

1. projekty dla szkolnictwa wyższego:

- studenci uczelni
- nauczyciele akademicy i wykładowcy
- kadra instytucji szkolnictwa wyższego

- osoby prowadzące szkolenia i specjaliści w przedsiębiorstwach
- 2. projekty dla kształcenia i szkolenia zawodowego:**
- praktykanci i uczniowie w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego
  - specjaliści i osoby prowadzące szkolenia w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego
  - kadra organizacji kształcenia i szkolenia zawodowego
  - osoby prowadzące szkolenia i specjaliści w przedsiębiorstwach
- 3. projekty dla edukacji szkolnej:**
- członkowie kadry kierowniczej szkół
  - nauczyciele i pozostali pracownicy szkół
  - uczniowie edukacji przedszkolnej
  - szkolnictwa podstawowego i średniego
- 4. projekty dla edukacji dorosłych:**
- członkowie organizacji niezawodowej edukacji dorosłych
  - osoby prowadzące szkolenia
  - kadra i osoby uczące się w ramach niezawodowej edukacji dorosłych
- 5. projekty dla młodzieży:**
- młodzież w wieku od 13 do 30 lat
  - osoby pracujące z młodzieżą
  - kadra i członkowie organizacji działających w sektorze młodzieży
- 6. projekty dla sportu:**
- specjaliści i wolontariusze w obszarze sportu
  - sportowcy i trenerzy

Struktura programu Erasmus+ obejmuje główne rodzaje operacji zwane akcjami kluczowymi.

Możliwości działania w ramach poszczególnych akcji programu Erasmus+

Akcja 1. Mobilność edukacyjna

- organizacja wydarzeń na dużą skalę w ramach Wolontariatu Europejskiego,
- wyjazd na studia w innym kraju
- odbycie wspólnych studiów magisterskich ,
- korzystanie w trakcie nauki w innym kraju z nisko oprocentowanych pożyczek
- rozwój kompetencji zawodowych i językowych
- pogłębienie wiedzy na temat strategii w dziedzinie kształcenia, szkolenia oraz młodzieży.

Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk

- utworzenie partnerstwa strategicznego w dziedzinie edukacji, szkoleń i młodzieży;
- zawarcie sojuszu na rzecz wiedzy oraz umiejętności sektorowych

Akcja 3. Wsparcie w reformowaniu polityk

- organizacja spotkań z osobami decyzyjnymi w sprawach młodzieży,
- gromadzenie wiedzy na temat edukacji, szkoleń oraz młodych ludzi,
- realizacja tzw. przyszłych inicjatyw, czyli perspektywicznych projektów współpracy,
- współpraca z organizacjami międzynarodowymi.

Erasmus+Sport

- współpraca partnerska
- organizacja niekomercyjnych europejskich imprez sportowych

Jean Monnet

- badania i nauczanie,
- prowadzenie debaty orientacyjnej ze światem akademickim

Każda akcja kluczowa obejmuje projekty zdecentralizowane, o których realizacji decyduje krajowa agencja Erasmus+, a także projekty scentralizowane. Ten ostatni jest zarządzany przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli.

Priorytety programu ERASMUS+:

Włączenie i różnorodność

Transformacja cyfrowa

Środowisko i walka ze zmianą klimatu

Uczestnictwo w życiu demokratycznym, wspólne wartości i zaangażowanie obywatelskie

Europejski programy edukacyjne, które działają od 25 lat formują rezultaty Erasmus+, jaki jest wynikiem połączenia następujących inicjatyw europejskich realizowanych przez Komisję Europejską w latach 2007-2013: Lifelong Learning Programme, Youth in Action programme, Erasmus Mundus , Tempus, Alfa, Edulink, a także projekty współpracy z krajami uprzemysłowionymi w zakresie szkolnictwa wyższego.

Osiągnięcia programu Erasmus+ w latach 2014–2020 obejmują:

- **1,6 mld euro** przeznaczono na dofinansowanie projektów (461 mln euro na projekty w sektorze szkolnictwo wyższe)
- **5,5 tys. instytucji** skorzystało z programu (3,8 tys. szkół, przedszkoli, ośrodków doskonalenia zawodowego dla młodzieży i dorosłych)
- **384 tys.** zorganizowanych **mobilności** (216 tys. to wyjazdy kadry dydaktycznej)
- **97%** zadowolonych **uczestników** (95% dydaktyków podniosło swoje kompetencje zawodowe)
- **7,4 tys. zagranicznych** organizacji zaangażowanych w projekty z partnerami z Polski (1 tys. organizacji spoza Unii Europejskiej)
- **10 tys. projektów** dofinansowanych w programie Erasmus+ od 2014 r.

Europejski Korpus Solidarności

Europejski Korpus Solidarności jest inicjatywą Unii Europejskiej. Umożliwia on młodym ludziom zdobycie cennego doświadczenia oraz rozwój umiejętności poprzez udział w projektach z zakresu wolontariatu lub rozwoju zawodowego – we własnym kraju lub za granicą. Przez położenie nacisku na europejski wymiar solidarności, program daje młodzieży wyjątkowe możliwości rozwijania umiejętności interpersonalnych i zdobywania nowej wiedzy, z korzyścią zarówno dla nich, jak i ogółu społeczeństwa. Celem programu jest

włączenie młodzieży w projekty, które promują wartości europejskie, demokrację, obywatelską postawę i solidarność społeczną. Europejski Korpus Solidarności działa od 2016 r. jako inicjatywa umożliwiająca młodym ludziom w wieku 18-30 lat zdobywanie doświadczenia, rozwój osobisty i zawodowy oraz pracę na rzecz budowania solidarności w całej Europie.

Do Europejskiego Korpusu Solidarności należą młodzi ludzie, którzy wyrazili swoje zainteresowanie udziałem w projektach solidarnościowych, akceptują misję i zasady Europejskiego Korpusu Solidarności i zobowiązują się działać w zgodzie z nimi.

Wolontariusze mogą się zgłosić poprzez stronę internetową: <http://eks.org.pl/>

Europejski Korpus Solidarności zbudowany jest z trzech filarów – każdy z nich stanowi inny rodzaj działania oferowanego młodzieży w wieku od 18 do 30 lat. Działania te są odpowiedzią na potrzeby współczesnej Europy. Europejski Korpus Solidarności oferuje młodzieży i organizacjom możliwość zaangażowania się w: projekty wolontariatu, staże i prace oraz projekty solidarności.

Działania są zaprojektowane tak, by wszyscy, którzy chcą pomagać innym, uczyć się i rozwijać, a także zdobywać doświadczenia mogli znaleźć odpowiedni dla siebie projekt.

Europejski Korpus Solidarności stwarza szansę zaangażowania się w działalność o dużym znaczeniu, co w przyszłości może ułatwić znalezienie zatrudnienia. Uczestnictwo w projekcie z pewnością będzie atutem przy ubieganiu się o pracę. Po zakończeniu udziału w projekcie każdy uczestnik otrzyma zaświadczenie, które będzie mógł potem przedstawić podczas starania się o pracę.

Udział w Europejskim Korpusie Solidarności niesie także wiele innych korzyści, które różnią się w zależności od rodzaju wybranego projektu, w tym również od tego, czy jest to projekt wolontariatu, czy też rozwoju zawodowego. Wolontariusze nie otrzymują wynagrodzenia, ale przysługuje im opłacenie przez organizatorów kosztów podróży, zakwaterowania, utrzymania i ubezpieczenia na czas wyjazdu. Dodatkowo uczestnicy projektów są odpowiednio przeszkoleni przed wyjazdem i po przyjeździe na miejsce.

Więcej informacji o programach dla młodzieży:

[Monitor Kształcenia i Szkolenia 2021](#)

[Europejski Portal Młodzieżowy](#)

Europass

Unia Europejska wspiera obywateli w zarządzaniu ich karierą zawodową i nauką poprzez darmową platformę Europass. Korzystając z platformy Europass, można:

- stworzyć osobisty profil wszystkich swoich umiejętności, kwalifikacji i zdobytego doświadczenia,
- dokonać analizy posiadanych umiejętności, aby lepiej zrozumieć swoje wymagania i potrzeby,
- otrzymywać spersonalizowane propozycje kursów
- przygotować i zapisywać CV oraz listy motywacyjne, a także dopasować je do różnych ofert pracy, kształcenia i szkolenia,
- przechowywać wszystkie swoje dokumenty i pliki w jednym bezpiecznym miejscu.

Źródła:

- <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/pl/programme-guide/part-a>

EUROPE DIRECT
Poznań

BIULETYN 11/2022 listopad 2022 r.

EUROPE DIRECT Poznań
przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieśniczej w Poznaniu

- https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-09/2021-erasmusplus-programme-guide_v2_pl.pdf
- <https://www.uwe.edu.pl/pl/blog/co-to-jest-program-erasmus-na-czym-polega-program-wymiany>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/MEMO_17_8
- https://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/education_training_youth.html?root_default=SUM_1_CODED%3D15&locale=pl
- <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/edukacja-w-ue>
- https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/index_pl.htm
- <https://europa.eu/europass/pl/learn-europe>
- <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/8599033b-57d9-11ec-91ac-01aa75ed71a1>

Przygotował:

EUROPE DIRECT Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieśniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670,

e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europe-direct.poznan.pl

Współfinansowane przez
Unię Europejską